

ԵՐԿՈՒՇԱՔԹԻ, 13 ՅՈՒՆԻՍ, 2022

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, քուր ինձ իմաստութիւն պարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեալս զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 119

ՍՈՐՎԵՑՈՒՐ ԻՆԾԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ՊԱՀԵԼՈՒ ԿԵՐՊԸ

Սորվեցուր ինձի, Տէր, կանոններդ պահելու կերպը,
եւ մշտապէս պիտի կատարեմ զանոնք:
Տուր որ հասկնամ Օրէնքդ,
որպէսզի կատարեմ եւ ամբողջ սրտով հնազանդիմ անոր:
Պատուէրներուդ շաւիղին մէջ առաջնորդէ զիս,
որովհետեւ անոնցմէ հաճոյք կ'առնեմ:
Ըրէ այնպէս՝ որ սիրտս պատուիրաններուդ փափաքի;
քան անձնական հարստութիւն դիզելու:
Հայեացքս հեռացուր դատարկ բաներէն,
եւ քու կամքիդ գործադրութեամբ՝ կեանք քուր ինձի:
Ես քու ծառայ եմ, կատարե ինձի քուած խոստումդ,
այն խոստումը՝ որ կու քրաս քեզմէ ակնածողներուն:
Հեռու պահէ նախապիւքը՝ որմէ այնքան կը վախնամ,
որովհետեւ վճիռներդ արդար են:
Միակ փափաքս է՝ հրահանգներդ կատարել.
կեանք քուր ինձի, դուն՝ որ արդար ես:

ՇԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈԹՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

*Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ թո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ թո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ՕՐՈՒՄՆ ՆԻԺԹԸ

ԱՌԱԿԱՅ 30 ԳԼՈՒԽ

ԱԳՈՒՐԻՆ ԽՕՍՔԵՐԸ 30:7-16

Շարունակելով, Ագուր հետաքրքրական յիշեցում մըն է որ կ'ընէ, ըսելով. «Երկու բան կը խնդրեմ, մեռնելէ առաջ զանոնք մի մերժեր: Ունայնութիւն եւ սուր խօսքը ինձմէ հեռացուր»: Մենք որպէս մարդ արարածներ շար բաներ կը խնդրենք՝ գործի յաջողութիւն, առողջութիւն, ծրագիրներու եւ փափաքներու իրականացում, եւ այլն: Այս բաները պէտք են, բայց որքանով առաջնահերթ են: Ահա Ագուր կու գայ մեզի յիշեցնելու առաջնահերթ բաները խնդրելու աղօթքը: Խորքին մէջ աղօթք-խնդրանք է 7-9 համարները: Այս խնդրանքը կ'ընէ նախքան մեռնիլը, որովհետեւ այս կեանքին համար անհրաժեշտ են, այս կեանքէն յետոյ անոնք ալ իմաստ չունին: Այս խնդրանքը իմաստուն եւ խոնարհ մարդու խնդրանքն է, որ կ'ընէ Ագուր: Ոչ միայն խնդրանք կ'ընէ, այլ կ'ուզէ ունենալ այդ խնդրանքը մահէն առաջ: Խնդրանքի կողքին նաեւ կայ խստովանութիւն: Ան կը խոստովանի որ փկար է եւ իր այդ փկարութեանը մէջ կրնայ զԱստուած մոռնալ, ուրանալ, կամ անարգել, պարսպ փեղ բերանը առնել, հայհոյել: Ագուրի խնդրանքն է, որ ան ըլլայ արդարութեան եւ ճշմարտութեան մարդ, եւ ոչ թէ ունայնութեան կամ սուրբի մարդ: Իր այս խնդրանքը կ'ընէ այն զիտակցութեամբ, որ Աստուած Ինք արդար ու ճշմարիտ է: Երկրորդ, ունայնութիւնն ու սուրբ նաեւ կապուած հարստութեան եւ աղքատութեան: Այս երկու երեւոյթները, կրնան մեզ դնել այնպիսի վիճակի մը մէջ, ուր հարստութեան պարագային, ըսենք Աստուծոյ կարիքը չունինք, իսկ աղքատութեան պարագային, ըսենք՝ Անկա ի վիճակի չէ մեզ օգնելու, Ան մեզ չի լսեր, մեր նեղութիւնները Իրեն համար շար կարեւոր չեն: Այլ, ան կը խնդրէ որ զինք կերակրէ սովորական հացով, այնքան որքան որ կարիք է, աւելին՝ Պօղոս Առաքեալ պիտի ըսէ. «Չարէն է»: Այս պարագային, Ագուր նաեւ նկատի ունի, ոչ միայն սովորական հացը, այնպէս ինչպէս գրուած է նաեւ, որ մարդ միայն հացով չ'ապրիր, այլ նաեւ՝ Աստուծոյ խօսքով, այն խօսքը, որ այս անգամ մեզի կու փայ այլ ուրիշ սնունդ՝ ինչպէս, հաւաքքի, յոյսի, սիրոյ, եղբայրսիրութեան, եւ այլ ուրիշ առաքինութիւններու հացը: Որուն ծարան ու քաղցը ունի եւ կրնայ ունենալ մարդը: Սաղմոսներուն մէջ կը կարդանք, այնպէս ինչպէս եղջերուն ջուրի կը փափաքի, այնպէս ալ իմ անձս Քեզի կը փափաքի ով Աստուած: Հոգիս ծարաւի է Քեզի: Իսկ Երանիներու շարքին մէջ Քրիստոս կ'ըսէ. «Երանի ծարաւիներուն եւ քաղցածներուն, որոնք պիտի յագենան»: Ուրեմն, մարդ արարածը նաեւ ֆիզիքականէն բացի ունի այլ ուրիշ քաղցի ու ծարաւի վիճակ, որ պէտք է սնուցել նաեւ, որ չ'մեռնի: Այս խնդրանքին առիթ փոռողը ոչ այնքան որքան Ագուրի պէտքն ու կարիքն է, որքան Աստուծոյ անունին նկատմամբ բծախնդրութիւնը, որ չ'ըլլայ թէ այս կամ այն պարճառով Աստուծոյ անունը անարգուի:

10րդ համարը կը գգուշացնէ, որ չ'ըլլայ ծառան իր փիրոջ առջեւ յանդիմանես, անարգես, գրպարես, իսկ գրաբար փարբերակը՝ մատնես: Նախ առաջին հերթին, այս համարը կու գայ ցոյց փալու Աստուծոյ պաշտպանութիւնը ծառային նկատմամբ: Որովհետեւ ծառան անօգնական, փկար մէկն է, ուստի չ'ըլլայ թէ գուր փեղ յանդիմանել կամ անարգել զինքը, որպէսզի ան ալ քեզ անիծէ եւ դուն յանցաւոր ըլլաս: Այս պարագային, այդ անէծքը իր փեղը կը գտնէ, որովհետեւ արդար Դատարար մը կայ, որ աւարտին հաշիւ պիտի պահանջէ:

11-14 համարները կը ներկայացնեն թէ ինչպիսի մարդիկ կան կամ կրնան ըլլալ: Սկսելով, երբ չունինք Աստուծոյ պարտիրանին հասկացողութիւնը, մանաւանդ երբ կ'ըսէ. «Պարտէ քու հայրդ ու մայրդ, որպէսզի քու օրերդ երկար ըլլան»: Ահա այս պարտիրանին բացակայութեան արդիւնքը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ. «հայրը անիծող, ու մայրը չօրհնող»: Այսօր կը գարմանանք, թէ ինչու այսպիսի սերունդ է որ դուրս կու գայ, շար պարզ ու յստակ է պարասխանը, հոն ուր Աստուծոյ Խօսքն ու երկիւղը չկայ, ամէն բան սպասելի է: 12րդ համարը կը յիշեցնէ Քրիստոսի խօսքը ուղղուած փարիսէցիներուն. «Վայ ձեզի կեղծատրներ, դուք ձեզ մաքուր կը կարծէք, բայց ձեր ներսիդին պիղծ է, որ կը նմանինք ձերմակ կիրով ձեփուած գերեզմաններու, դուրսէն մաքուր, ներսէն ապականութիւն»: Հոս եւս նոյն բանը կը ներկայացնէ, «Կան անձեր, որոնք իրենք իրենց աչքին մաքուր կերեւան, սակայն իրենք աղքատութեամբ լուացուած չեն»: Նախ այս արքայապարտիւնը ցոյց կու փայ, որ անոնք իրենց մեղաւորութիւնը չեն ընդունիր: Որովհետեւ եթէ ընդունին ապա կարիքը պիտի գգան Աստուծոյ երթալու եւ Իրմէ խնդրելու մեղքերու քաւութիւն եւ թողութիւն: 13րդ համարը հպարտութեան եւ ամբարտաւանութեան մասին է, ուր Յակոբոս եւ Պետրոս Առաքեալներ այսպէս կ'ըսեն. «Աստուած հակառակ է ամբարտաւաններուն, մինչ շնորհք կու փայ խոնարհներուն» (Յակոբոս 4:6, Ա Պետրոս 5:5): 14րդ համարը փոխաբերական իմաստով կը ներկայացնէ, թէ մարդիկ, որոնց ակռաները սուրերու պէս են, իսկ ժանիքները՝ դանակներու պէս, որպէսզի աղքատին ու փնանկին վնաս հասցնեն: Ասոնք

այնպիսի մարդիկ են, որոնք չեն հագենար, այլ մնայուն, «փուր, փուր, կ'ըսեն»: Ան կը նմանցնէ փրփուրներ, որ ուրիշի արհունով կը սնանի, երկու կողմ ունի, ինչ որ այսօր էլ կը ներկայացնէ, որպէս երկու աղջիկ: Հեղափոխական է այս երկու թիւի գործածութիւնը 7րդ համարին հետ. երկու բան կը խնդրեն. ունայնութիւն եւ սուր, որոնք փրփուրի նման արհուն կրնան ծծել: Հեղափոխական մօտեցում մըն, երբ կ'ըսէ. երկու աղջիկ ունի, երեք են, ապա՝ չորս: Այս արտա-յայտութեան եղանակը ցոյց կու տայ, այս պարագային ազահութեան մասին է, որովհետեւ խօսքը, ըսել կ'ուզէ, որքան խորանաս, այնքան աւելի դուրս կու գայ, թէ ազահ մարդը ինչպիսին է, որ ահա կը նմանցնէ, 15-16 համարներ, հետեւեալ չորս բաներու. գերեզմանի, գրաբար փարբերակը՝ դժոխքի, ամուլ արգանդի, երկրին, որ ջուրով չի կշտանար, ու կրակին, որ երբեք չըսեր հերիք է: Գերեզմանը, որ երբեք չըսեր հերքի է: Անուլ արգանդը, որ կ'ուզէ անպայման զաւակ մը ունենալ, բայց երբ սկսի ունենալու, չըսեր հերիք է, նորէն պիտի ուզէ ունենալ: Երկրի պարագային, մանաւանդ՝ անապատային միջավայրի մէջ, որքան ալ ջուրը փաս, պիտի չըսէ հերիք է: Ի վերջոյ, կրակը երբ սկսի լափելու, երբեք պիտի չըսէ՝ հերիք է: Այս հատուածը կու գայ ստրվեցնելու, թէ ինչպէս կարելի է բաւարարուիլ եւ շնորհակալութիւն յայտնել Աստուծոյ Իր փութեան: Այլապէս այս մարմին կոչուածը իր ցանկութիւններով երբեք ալ պիտի չբաւարարուի, այլ աւելին պիտի ուզէ: